

СОЦІАЛЬНО-КОМПЕТЕНТНЕ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАЦІЯМИ В УМОВАХ ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

**Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції**

18 лютого 2021 р.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І МАРКЕТИНГУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ТА
ЕКОЛОГО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
EUROPEAN INSTITUTE OFFURTHER EDUCATION
WO'JT OF GMINA GROMADSKA, POLAND
UNIVERSITY OF ECONOMY IN BYDGOSZCZ, POLAND**

**СОЦІАЛЬНО-КОМПЕТЕНТНЕ УПРАВЛІННЯ
КОРПОРАЦІЯМИ В УМОВАХ ПОВЕДІНКОВОЇ
ЕКОНОМІКИ**

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

18 лютого 2021 року

Луцьк 2021

УДК 334.78.005.35(082)

В 69

**Рекомендовано до друку науковою радою
Волинського національного
університету імені Лесі Українки (протокол № 3 від 25.03.2021 р.)**

Рецензенти:

Чорний Р. С. – доктор економічних наук, професор, директор Нововолинського навчально-наукового інституту менеджменту, професор кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін Західноукраїнського національного університету

Ляшенко О. М. – доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та забезпечення якості вищої освіти Луцького національного технічного університету

Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки: [матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (18 лютого 2021 р.)] / відп. ред. О.М. Павлова, К. В. Павлов, Л. В. Шостак, А. М. Лялюк – Луцьк, 2021. – 565 с.

У збірнику подано тези доповідей на Міжнародній науково-практичній конференції. У них відображено теоретичні основи, перспективи забезпечення ефективності суб'єктів господарювання, перспективи розвитку корпорацій в умовах розвитку неоіндустріальної економіки.

Для науковців, економістів, фахівців і всіх, хто цікавиться питаннями розвитку економічної системи України.

УДК 334.78.005.35(082)

© Павлова О.М., Павлов К.В., Шостак Л.В., Лялюк А.М.
(упорядкування), 2021

Лега О. В., Каплонська А. Х. ЕТАПИ АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ: СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПОГЛЯДІВ	348
Лега О. В., Яловега Л. В., Прийдак Т. Б. ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК: ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ	351
Макарович В. К. ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ	353
Попко Є. Ю. ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ ЯК ПРИКЛАД ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ АГРОПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	355
Пристемський О. С., Пашинний А. В. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ, ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	357
Райковська І. Т. УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДСИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	359
Сақун А. Ж., Кириченко Ю. О. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	361
Сахно Л. А. ЗАКОРДОНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	363
Стемковська І. В. ЕКОНОМІЧНА СУТЬ ПОНЯТТЯ «ГРОШОВИЙ ПОТІК»	365
Сторожук Т. М. ЗВІТНІСТЬ ПРО СОЦІАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	367
Тютюнник С. В., Тютюнник Ю. М. ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ	369
Khomyń P. AMORTYZACJA A UMORŻENIE W KONTEKŚCIE TOŻSAMOŚCI A ASYMETRII	371
Шендерівська Ю. Л. ПРОФЕСІЯ БУХГАЛТЕРА У СТАРОДАВНЬОМУ СХОДІ: ЄГИПЕТ І МЕЖИРІЧЧЯ	373
Щепіна Т. Г., Боровик І. С. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	376
Якимчук А. Ю. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ ПРОЦЕДУРИ В СУЧАСНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОСББ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ «SMART CITY	378

СЕКЦІЯ V. Сучасні реалії та тенденції розвитку корпорацій в умовах поведінкової економіки

Liu Qi. PORTRAIT OF A MODERN POTENTIAL CLIENT OF TRANSPORT SERVICES IN A BEHAVIORAL ECONOMY	381
Аблова О. К. СУТНІСТЬ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ЕКОЛОГІЧНА ЕКОНОМІКА»	383
Андросова Т. В., Кулініч О. А. ПОВЕДІНКОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ НАГЛЯДУ В ЕКОНОМІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ	385
Барабаш Л. В. РОЛЬ ПОВЕДІНКОВИХ ЧИННИКІВ У ФУНКЦІОНУВАННІ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ	387
Бестужева С. В. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТНК В УКРАЇНІ	389
Vychkova N. V., Tsaran O. S. THE ROLE OF LARGE CORPORATIONS IN THE FINANCIAL TRANSFORMATION OF THE MODERN FINANCIAL SYSTEM	391

технології (як ми міняємо свої особисті гаджети). При цьому погоджуємося з науковцями, які вважають бухгалтерську службу найбільш підготовленою та здатною генерувати таку інформацію. «Для підготовки якісної інтегрованої звітності безперечно потрібно і разово, і постійно інвестувати в інформаційні технології, професійну підготовку фахівців бухгалтерської служби та інших служб, які будуть лінійно з нею виконувати даний бізнес-процес [1, с.25].

Доцільним вважаємо введення такого звітування обов'язковим мінімум один раз по закінченні календарного року, щоб нівелювати вплив сезонності збуту, виробництва тощо. Як проміжна така інформація у звітності може подаватися за рішенням керівництва суб'єктів господарювання, зважаючи на необхідність та доцільність подання.

Висновки та пропозиції. Беззаперечним є той факт, що введення звітності соціальної відповідальності суб'єктів господарювання в умовах сталого розвитку є необхідним та невідворотним. Настав час законодавчо-нормативного врегулювання, визначення методології здійснення бухгалтерського обліку та складання інтегрованої звітності щодо впливу господарської діяльності суб'єктів господарювання на суспільство та забезпечення сталого розвитку. Звітування про соціальну відповідальність позитивно впливає на діяльність суб'єктів господарювання і на суспільство в цілому. Це дасть можливість встановлення трьохсторонніх партнерських відносин між бізнесом, владою і громадянськістю, і як результат, буде сприяти розвитку соціальної згуртованості та партнерства на рівні громад та держави в цілому.

Список використаних джерел:

1. Жук В. М. Інтегрована звітність: ретроспектива і перспектива в Україні. Облік і фінанси, № 1 (83), 2019. С. 20-27.
2. Бразілій Н.М., Крот Ю.М., Пастернак Я.П. Соціальний облік у системі управління соціальною відповідальністю підприємств. Вчені записки ТНУ ім. Вернадського. Серія: Економіка і управління. Том 31 (70). № 2, 2020. С.153-158.
3. Сокіл О. Бухгалтерський облік сталого розвитку, як новий засіб обліково-аналітичного забезпечення. URL: <http://ibo.wunu.edu.ua/index.php/ibo/article/view/293>.

Тютюнник С. В., к.е.н., доц.,
Тютюнник Ю. М., к.е.н., доц.

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Для проведення аналітичних досліджень та розробки пропозицій щодо покращення стану розрахунково-платіжної дисципліни потрібна систематизована об'єктивна інформація. У фінансовій звітності відомості про стан заборгованості дебіторів відображаються у таких формах:

1. Формі № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» [1]:

- довгострокова дебіторська заборгованість (рядок 1040) – заповнюється на підставі інформації по дебетовому сальдо субрахунків 181, 182, 183. За цим

рядком відображається заборгованість фізичних та юридичних осіб, яка не виникає в ході нормального операційного циклу та буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу;

- дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (рядок 1125) – заповнюється як різниця дебетового сальдо по рахунку 36 та кредитового сальдо по рахунку 38. Відображається заборгованість дебіторів (покупців або замовників) за надані їм продукцію, товари, роботи або послуги (крім заборгованості, яка забезпечена векселем, якщо така інформація наводиться в окремій статті), скоригована на резерв сумнівних боргів (нетто);

- дебіторська заборгованість за розрахунками:

- за виданими авансами (рядок 1130) – заповнюється на підставі інформації по дебетовому сальдо субрахунку 371 (відображається сума авансів, наданих іншим підприємствам у рахунок наступних платежів);

- з бюджетом (рядок 1135) – заповнюється на підставі інформації по дебетовому сальдо субрахунків 641, 642 (відображається заборгованість фінансових і податкових органів, а також переплата за податками, зборами та іншими платежами до бюджету); у тому числі з податку на прибуток (рядок 1136) – заповнюється на підставі інформації по дебетовому сальдо субрахунку 641 (щодо розрахунків з податку на прибуток);

- дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів (додатковий рядок 1140) – заповнюється на підставі інформації по дебетовому сальдо субрахунку 373. Відображається сума нарахованих дивідендів, процентів, роялті тощо;

- дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків (додатковий рядок 1145) – заповнюється на підставі інформації по дебетовому сальдо субрахунків 682, 683. Відображається заборгованість пов'язаних сторін та дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків, зокрема між учасниками групи тощо;

- інша поточна дебіторська заборгованість (рядок 1155) – заповнюється на підставі інформації по дебетовому сальдо субрахунків 372, 374, 375, 376, 377, 378, 65, 66, 685. Відображається заборгованість дебіторів, яка не відображена в окремих статтях щодо розкриття інформації про дебіторську заборгованість або яка не може бути включена до інших статей дебіторської заборгованості та яка відображається у складі оборотних активів.

Показники дебіторської заборгованості наводяться у балансі за вартістю, яка визначається згідно з П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість».

2. Формі № 5 «Примітки до річної фінансової звітності». У розділі ІХ «Дебіторська заборгованість» розкривається інформація за групами дебіторської заборгованості залежно від строків її непогашення:

- дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (рядок 940). Деталізується інформація з рядка 1125 гр. 4 форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)». Заповнюється на підставі аналітичних даних сальдо за дебетом рахунку 36 залежно від строку прострочення погашення заборгованості;

- інша поточна дебіторська заборгованість (рядок 950). Законодавчо не визначено, яка інформація повинна відобразитися за даним рядком.

Рекомендується відобразити за рядком 950 аналітичні дані сальдо за дебетом субрахунків рахунків 372, 374, 375, 376, 377, 378, рахунків 65, 66 та інших, на яких ведеться облік поточної дебіторської заборгованості.

Відповідно до Загального табеля (переліку) форм державних статистичних спостережень на 2021 рік передбачена форма № 3-борг «Звіт про заборгованість з оплати праці» (місячна), яка подається не пізніше 7-го числа кожного місяця [2]. Дана форма подається починаючи зі звіту за січень 2021 року та поширюється на юридичних осіб. Форма передбачає заповнення двох розділів: 1 – інформація про відсутність заборгованості з оплати праці; 2 – обсяги заборгованості з оплати праці на підприємстві (установі, організації). У розділі 2 деталізується інформація щодо суми заборгованості з виплати заробітної плати; суми заборгованості з виплати заробітної плати, яка утворена у попередні роки; кількості працівників, яким своєчасно не виплачено заробітну плату; суми заборгованості з виплат працівникам у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, включаючи оплату перших п'яти днів; суми заборгованості з виплати заробітної плати, яка фінансується за рахунок бюджетних коштів. Також у формі передбачено пояснення, щодо суми заборгованості з виплати заробітної плати більше або менше 25 % порівняно з попереднім періодом.

Таким чином, інформація про дебіторську заборгованість відображається у фінансовій звітності у формах № 1 і 5. На нашу думку, доцільно у формі № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» після рядка 1125 виокремити рядок: «У тому числі дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги іноземних дебіторів (рядок 1126)» для можливості проведення більш поглибленого аналізу щодо стану заборгованості таких дебіторів.

Список використаних джерел:

1. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України № 433 від 28.03.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text> (дата звернення 14.02.2021).

2. Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 3-борг (місячна) «Звіт про заборгованість з оплати праці»: Наказ Державної служби статистики України № 222 від 21.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0222832-20#n5> (дата звернення: 14.02.2021).

Khomyn P., dr. habilitowany,
prof. Kujawsko-Pomorskiej Szkoły
Wyższej w Bydgoszczy, Polska

AMORTYZACJA A UMORZENIE W KONTEKŚCIE TOŻSAMOŚCI A ASYMETRII

Wprowadzenie. W teorii rachunkowości od dawna istnieje dość dziwna interpretacja amortyzacji środków trwałych jako asymetrycznych tożsamości. Co więcej, jest obecna w metodologii etatyzmu w reżimach totalitarnych, stała się postsocjalistyczna niezależnie od tego, kiedy się wydarzyła, co widać na przykładzie Polski, Rosji, Ukrainy i Białorusi, mimo że w ostatniej nazwa funduszu została zmieniona na „skumulowana amortyzacja”. Najwyraźniej urzędnicy zajmujący się metodycznym wsparciem metod rachunkowości nie zwracają uwagi na takie – ich